

Lehdistötiedote

Luxemburg, 15. marraskuuta 2021

EU:n meno-ohjelmien tuloksellisuus: vaihtelevia tuloksia covid-19-pandemian varjossa

Euroopan komission raportointi EU:n meno-ohjelmien tuloksellisuudesta osoittaa, että tulokset ovat vaihtelevia eri rahoitusaloilla. Indikaattorit, joilla mitataan edistymistä kohti tavoitearvoja, eivät keskity riittävästi tuloksiin. Muun muassa nämä päätelmät sisältyvät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen julkaisemaan kertomukseen, jossa käsitellään valikoitujen EU:n meno-ohjelmien tuloksellisuutta vuonna 2020. Vaikka covid-19-pandemia vaikutti joihinkin tarkastetuista meno-ohjelmista vuonna 2020, käytettävissä olevat tiedot osoittavat, että eräiden muiden ohjelmien tuloksellisuus on parantunut. Tarkastajat antavat melko myönteisen arvion siitä, kuinka Euroopan komissio (ja lainsäädäntövallan käyttäjät) ovat kyenneet hyödyntämään ohjelmien aiemmasta täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia parantaakseen kauden 2021–2027 meno-ohjelmien suunnittelua ja tuloksellisuutta. Tarkastajat korostavat kuitenkin myös, että komission on hyödynnettävä vaikutustenarvioiteja paremmin sekä toteutettava selkeämmin määritellyjä jatkotoimia, joiden tarve on käynyt ilmi tehdyistä arvioinneista.

Tilintarkastustuomioistuin tutki, ovatko komissio, parlamentti ja neuvosto hyödyntäneet kokemuksia, jotka on saatu esimerkiksi arviointien, vaikutustenarviointien ja tarkastusten tuloksena, ja parantaneet niiden avulla kauden 2021–2027 uusien meno-ohjelmien suunnittelua ja tuloksellisuutta. Tarkastajat arvioivat, olivatko ne talousarvion keskeisten alojen ohjelmat, jotka oli valittu tarkastukseen, saavuttamassa tavoitteensa aikataulujensa mukaisesti. Tämä arvio perustui vuodelta 2020 esitettyihin indikaattoreihin sekä komission viimeaikaisiin arviointeihin, joita täydennettiin tilintarkastustuomioistuimen oman tarkastustyön avulla.

”Euroopan parlamentti ja neuvosto haluavat tietää, millaisia tuloksia EU:n talousarvion avulla on saatu aikaan”, sanoo kertomuksen koordinoinnista vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen François-Roger Cazala. *”On myönteistä huomata, että niiden kokemusten pohjalta, jotka on saatu meno-ohjelmien aiemmasta täytäntöönpanosta, pyritään usein parantamaan tulevien meno-ohjelmien suunnittelua ja täytäntöönpanoa. Käytettävissä olevat tiedot osoittavat, että joissakin ohjelmissa on edistytty kohti tavoitteita, mutta liian usein kyseisissä tiedoissa ei keskitytä tuloksiin. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi näyttöä myös siitä, että covid-19-pandemia oli vaikuttanut joidenkin ohjelmien tuloksellisuuteen.”*

Lehdistötiedotteessa esitetään keskeiset tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta, joka koskee EU:n talousarvion tuloksellisuutta vuoden 2020 lopun tilanteessa. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Koheesiopolitiikan alalla tarkastajat tutkivat Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tuloksellisuustietoja. He totesivat, että tuloksellisuuskehityksen ansiosta tuloksellisuustietoja oli saatavilla enemmän, mutta niiden painopiste oli edelleenkin taloudellisissa panoksissa ja tuotoksissa eikä niinkään tuloksissa. Tavoitearvot, joista joitakin oli useimpien tulosindikaattoreiden osalta alennettu vuonna 2018, oltiin saavuttamassa suunnitellusti. Tarkastajat totesivat kuitenkin myös, että ESR:stä rahoitettujen toimien piiriin on edelleen vaikeaa saada työmarkkinoiden ulkopuolelle joutuneita henkilöitä, kuten nuoria, jotka eivät ole työssä eivätkä koulutuksessa. Joitakin tavoitearvoja ei todennäköisesti saavuteta, esimerkiksi sitä Eurooppa 2020 -strategian tavoitetta, että köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrä EU:ssa pienenesi. Tämän tavoitteen saavuttaminen on entisestään vaikeutunut covid-19-pandemian vuoksi.

Covid-19-pandemia vaikutti myös **kasvun ja työllisyyden** alaan. Matkustamista ja lähiopetusta koskevat rajoitukset vaikuttivat vakavasti Erasmus+ -ohjelmaan, joka valittiin tarkastuksen kohteeksi tällä alalla. Tarkastajien johtopäätös on, että Erasmus+ on suosittu ohjelma, josta on hyötyä varsinkin yksittäisille osallistujille. Parantamisen varaa on kuitenkin edelleen: esimerkiksi tietoteknisten välineiden suurta määrää olisi pienennettävä, ohjelmaoppaasta olisi tehtävä helpommin ymmärrettävä, hakumenettelyä olisi yksinkertaistettava ja sukupuolten tasa-arvoa olisi edistettävä. Ohjelmasta tuettu liikkuvuus tuottaa monenlaista lisäarvoa, joka on kaikilta osiltaan kärsinyt pandemian vuoksi. Tarkastajat havaitsivat myös, että Erasmus+ -ohjelman toimet, joilla pyrittiin tukemaan innovatiivisia käytäntöjä, olivat usein itsessään menestyksekkäitä, mutta niillä oli harvoin innovatiivisia vaikutuksia edunsaajaorganisaatioiden ulkopuolella.

Luonnonvarojen alalla tarkastajat valitsivat tarkastuskohteekseen Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR). EMKR tukee yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tavoitteita, esimerkiksi sitä, että kestävä kalastus torjutaan ja meriympäristön tilan heikkenemistä ehkäistään. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että komission tuloksellisuustiedot keskittyivät tälläkin alalla suurimmaksi osaksi siihen, kuinka suurella rahoitusosuudella rahasto edistää YKP:n tavoitteiden saavuttamista, eivätkä niinkään tuloksiin. Siitä, missä määrin EMKR myötävaikuttaa ympäristötavoitteiden saavuttamiseen, oli saatavilla vain vähän tietoa.

Globaalin Euroopan alaa koskevassa tuloksellisuuden arvioinnissa tarkastajat analysoivat liittymistä valmistelevaa tukivälinettä II (IPA II). Välineestä annetaan liittymistä valmistelevaa tukea ehdokasmaille ja mahdollisille ehdokasmaille. Komission raportoimat indikaattorit osoittavat, että tuloksellisuus on ollut vaatimatonta. Tarkastajat totesivat muun muassa, että edistys kohti välineen avulla toteutettavia poliittisia uudistuksia oli pysähtynyt: poliittisten uudistusten indikaattorit olivat heikentyneet perustasoistaan, eikä yksikään niistä edennyt aikataulussa tavoitearvoaan kohti. Tarkastajien johtopäätös on, että EU:n tuki on ollut vaikuttavampaa perustavanlaatuisen uudistusten alullepanossa kuin niiden toteuttamisen varmistamisessa.

Turvallisuuden ja kansalaisuuden alalla tarkastajat analysoivat ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen tuloksellisuutta. Välineestä tuetaan rajatoimenpiteitä. Tarkastajat totesivat, että indikaattori, jolla mitattiin edistymistä välineen yleistavoitteen saavuttamisessa, oli liian väljästi määritelty. Tästä syystä oli hankalaa tehdä päätelmiä rahaston yleisestä tuloksellisuudesta. Tarkkarajaisemmat indikaattorit osoittivat, että viisumi-infrastruktuuri ja rajavalvonnan keskeiset tietotekniset järjestelmät olivat edistyneet. Konsulaattien ja rajavartioiden koulutus ja valmiuksien

kehittäminen olivat kuitenkin jääneet jälkeen tavoitteistaan, mikä voi osittain johtua covid-19-pandemiasta.

Tarkastajat havaitsivat **yleisen tuloskehyyksen** osalta, että paremman sääntelyn kehys auttaa kartoittamaan saatuja kokemuksia ja varmistamaan, että ne otetaan huomioon tulevien ohjelmien suunnittelussa. ”Arviointi ensin” -periaatetta, joka on osa paremman sääntelyn kehystä, sovelletaan melko johdonmukaisesti, joskaan ei aina. Tarkastajien yleispäätelmä on, että saadut kokemukset yksilöidään ja otetaan myöhemmissä lainsäädäntöehdotuksissa huomioon yleisesti ottaen hyvin. Tarkastajat suosittelivat, että komissio parantaisi vaikutustenarviointejaan ja määrittäisi selkeästi seurantatoimet, joita arviointien mukaan tarvitaan.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomus EU:n talousarvion tuloksellisuudesta sekä yhteenveto vuoden 2020 tuloksellisuuskertomuksesta ovat saatavilla [tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla](#) englanniksi. Kertomus ja yhteenveto julkaistaan muilla EU-kielillä pian.

Lehdistö – yhteydenotot

ECA press office: press@eca.europa.eu